

Motion till riksdagen 2020/21:899

av **Solveig Zander (C)**

GBS-test vid graviditet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att obligatoriskt informera och erbjuda gravida kvinnor möjligheten att ta GBS-test inför förlossning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa obligatoriskt test av GBS för blivande mödrar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

GBS, grupp B-streptokocker, finns i tarmfloran hos människor och ger inga egentliga besvär eller symptom. Personer, både kvinnor och män, kan således ha detta utan att känna till det, vilket är det vanliga. GBS kan hittas i urinen, i vaginan eller på livmodertappen. Det betyder att om den gravida kvinnan bär på GBS kan det smitta barnet vid en förlossning eller också i livmodern. Det senare är mycket ovanligt. För det nyfödda barnet kan det om barnet smittas leda till livshotande tillstånd. Barnet kan få lunginflammation, blodförgiftning och hjärnhinneinflammation, syn- och hörselskador och utvecklingsstörning. Det vanligaste är att barnet insjuknar direkt vid födseln eller inom någon dag men det kan också ske senare.

Enligt Socialstyrelsen rekommenderas förebyggande behandling inför förlossningen. Men testet som ska visa om kvinnan bär på GBS tas bara vid misstanke om förekomst av GBS. Det framkommer i Folkhälsomyndighetens rekommendationer att mödrahälsovården ska identifiera kvinnor med risk för att föda GBS-smittade barn. Kännedomen om GBS är bristfällig. Det är med andra ord inte ett obligatoriskt test, trots att det kan ge barnet stora och livslånga skador och ännu värre vara livshotande och sluta med dödfall.

I Sverige uppskattas omkring 120 nyfödda årligen drabbas av tidigt debuterande GBS-infektion, i samband med födseln, varav omkring 5 procent avlider, framkommer det i Socialstyrelsens publikationer. Man beräknar att detta drabbar 1 barn på cirka

2 000 födslar, skriver Folkhälsomyndigheten. Riskfaktorer kan variera och otydligheten om ifall man ska testa är stor. Det är fruktansvärt då skadorna på barnet är mycket svåra.

Det är hög tid att uppdatera riktlinjerna och i likhet med andra länder, exempelvis Finland, USA, Spanien och Frankrike, göra testerna obligatoriska. Det ska inte vara ett enda barn som avlider eller får svåra komplikationer av något som man inom vården har kunnat förhindra. Testet är dessutom smärtfritt och genom en penicillinkur och antibiotikadropp under förlossningen kan man motverka skador på barnet. Man kan förhindra det värsta som kan drabba föräldrar, att barnet avlider.

Föräldrar som föder barn med GBS plågas oerhört av alla behandlingar, all ovisshet om barnets tillstånd, vilka men som sjukdomen kan ge och alla kontakter med vården. Syskon drabbas av att föräldrarna är förtvivlade, av deras frånvaro då de är på sjukhuset, av att de är oroliga och icke närvarande och inte har möjlighet att ta del av syskonens vardag.

En nationell ideell organisation i Storbritannien som arbetar för att stoppa grupp B-streptokocker säger att antalet bebisar mellan 0 och 90 dagar gamla som får infektionen har ökat, skriver Daily Record.

I NU-sjukvården, i februari 2019, publicerades rekommendationer för hantering av GBS-test. Någon rekommendation av obligatorium nämndes inte trots att den dåvarande AT-läkaren Emma Tham redan 2006 skrev på SvD Brännpunkt om hur hennes son Sebastian dog kort efter förlossningen. Emma Tham undrade varför det inte sker allmän provtagning av bakterien GBS vid förlossningar.

Vad gäller GBS-screening av alla gravida kvinnor finns en nationell bedömning av expertis i Sverige att inte införa allmän screening för GBS för närvarande. Det är hög tid att tänka om.

Solveig Zander (C)